

Република Србија

УСТАВНИ СУД

Број: Уж - [REDACTED] 2012

254 2012. године

Београд

Уставни суд, Велико веће, у саставу: председник Суда др Драгиша Б. Слијепчевић, председник Већа и судије Весна Илић Прелић, др Марија Драшкић, др Агнеш Картаг Одри, Предраг Њетковић, Сабахудин Тахировић, др Драган Стојановић и мр Милан Марковић, чланови Већа, у поступку по уставној жалби [REDACTED], са пребивалиштем у Републици Куби, на основу члана 167. став 4. у вези члана 170. Устава Републике Србије, на седници Већа одржаној 29. марта 2012. године, донео је

ОДЛУКУ

1. Одбија се као неоснована уставна жалба [REDACTED] Исаиса изјављена против пресуде Управног суда У. 3555/11 од 14. децембра 2011. године.
2. Одбацује се предлог за одлагање извршења решења Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Полицијска управа за град Београд – Управа за странце број 26.2-2-154/12 од 29. фебруара 2012. године.

Образложење

1. [REDACTED], са пребивалиштем у Републици Куби, поднео је 22. фебруара 2012. године, преко пуномоћника Радоша Ђуровића из Београда, уставну жалбу против акта наведеног у изреци, због повреде права на правично суђење и права на уточиште, зајемчених чланом 32. став 1. и чланом 57. Устава Републике Србије и повреде члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

У уставној жалби се, поред осталог, наводи: да је решењем надлежног управног органа одбачен његов захтев за азил и да је против тог решења подносилац изјавио жалбу која је одбијена као неоснована; да је Управни суд оспореном пресудом одбио као неосновану тужбу подносиоца и тиме повредио његово право на уточиште предвиђено чланом 57. Устава Републике Србије, „јер је потврдио као закониту“ одлуку другостепеног органа донету у поступку у коме су повређена битна правила поступка, погрешно утврђене чињенице и погрешно примењено материјално право.

Подносилац даље наводи да Управни суд није одржао усмену расправу иако су околности указивале на потребу да тај суд „сам коначно разјасни и утврди чињенично стање“, јер подносилац „није уопште знао за институт азила, нити за могућност да затражи азил у земљама кроз које је прошао на путу до Србије“, па је

предлагао да се ова чињеница утврди саслушањем сведока. Подносилац истиче да у образложењу оспорене пресуде нису дати разлози за одбијање тужбе у складу са чланом 43. став 4. Закона о управним споровима, чиме му је ускраћено право да се захтев за азил размотри од стране суда и да се непристрасно преиспитају разлози због којих је подносилац затражио заштиту у Републици Србији од прогона у Републику Кубу.

Подносилац, такође, наводи да се Управни суд „није осврнуо“ на презентоване доказе међународних организација, држава, невладиних организација и медија, који, „иако се не односе непосредно на тражиоца азила, представљају доказе, који су (уз изјаву тражиоца азила) једино вероватне и доступне“, које суд мора узети у обзир попут судова свих земаља цивилизованог света Европе и Америке, када одлучују у стварима азила. Подносилац уставне жалбе сматра да је Управни суд при доношењу пресуде погрешно протумачио концепт „сигурне треће земље“ предвиђен одлуком Владе о сигурним трећим земљама и Законом о азилу, пренебрегнувши суштински принцип "non refoulement-a", који подразумева забрану протеривања лица које је поднело захтев за азил, а било лишено мериторне одлуке, у било коју другу земљу где поступајући орган и суд не би био сигуран да ће то лице остварити право на подношење азилног захтева, те право на уточиште уколико заслужије избегличку заштиту.

Према наводима уставне жалбе, подносилац је испунио услове за добијање азила у Републици Србији, прописане чланом 28. Закона о азилу, јер је пореклом из Републике Кубе, а налази се ван земље порекла и постоји његов оправдан страх од прогона, јер је „изражавањем намере за азил у Републици Србији, тражилац азила изразио свој субјективни страх од прогона, односно страх по сопствени живот у случају повратка на К.“. Будући да је подносилац уставне жалбе „био избачен из школе и да му је ускраћено право на образовање, да је био праћен, испитиван, прислушкиван и све то од стране државних власти... а припада групи политичких противника револуције и владајућег режима на Куби“, то представља „посебан ваљан основ прогона по избегличкој дефиницији и Уставу РС“. Подносилац уставне жалбе закључује да нема сумње да би он био изложен прогону и убијен ако би се вратио у земљу порекла и предлаже да Уставни суд Републике Србије утврди да му је повређено право на уточиште из члана 57. Устава Републике Србије, поништи оспорену пресуду и наложи Управном суду да у поновљеном поступку омогући подносиоцу да оствари право на азил у Републици Србији.

Подносилац уставне жалбе је 1. марта 2012. године поднео предлог за одлагање извршења решења Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Полицијска управа за град Београд – Управа за странце број 26.2-2-154/12 од 29. фебруара 2012. године. У предлогу је наведено да би извршење наведеног решења пре окончања поступка по уставној жалби проузроковало ненадокнадиву штету подносиоцу уставне жалбе.

2. Сагласно одредби члана 170. Устава Републике Србије, уставна жалба се може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа или организација којима су поверена јавна овлашћења, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчене Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства за њихову заштиту.

У току поступка пружања уставносудске заштите, поводом испитивања основаности уставне жалбе у границама захтева истакнутог у њој, Уставни суд утврђује да ли је у поступку одлучивања о правима и обавезама подносиоца уставне жалбе повређено или ускраћено његово Уставом зајемчено право или слобода.

3. Уставни суд је у спроведеном поступку извршио увид у оспорени акт и осталу документацију приложу узу уставну жалбу и утврдио следеће чињенице и околности од значаја за решавање ове уставносудске ствари:

Министарство унутрашњих послова – Дирекција полиције – Управа граничне полиције – Одељење за странце – Одсек за азил одржало је 24. августа 2010. године усмену расправу у поступку решавања о захтеву [REDACTED] (овде подносиоца уставне жалбе), којим је тражио азил у Републици Србији. Из наведеног записника о усменој расправи произлази: да је подносилац поучен о својим правима у том поступку, да је био заступан од стране пуномоћника који пружа стручну правну помоћ у оквиру невладине организације „Центар за заштиту и помоћ тражиоцима азила“, да је дао исказ и да није имао примедба на записник. Према записнику, подносилац је на наведеној расправи, поред осталог, изјавио: да је 2009. године из Републике Кубе отпутовао легално авионом са важећим пасошем у Републику Румунију, где је боравио три месеца, након чега је отишао у Србију да продужи визу; да је у Србији боравио око недељу дана, па се вратио у Румунију, где је боравио још три месеца; да је одатле возом отпутовао у Србију, где је боравио до почетка фебруара 2010. године, одакле је аутобусом допутовао у Црну Гору, а потом поново у Србију; да је од напуштања Кубе до доласка у Србију у наведеним државама боравио легално.

Решењем Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Управа граничне полиције – Одељење за странце – Одсек за азил (даље у тексту: Министарство унутрашњих послова – Одсек за азил) број 03/9-26-512/10 од 31. августа одбачен је захтев подносиоца уставне жалбе, којим је тражио азил у Републици Србији и наложено му је да у року од три дана од дана коначности решења напусти Републику Србију, уколико нема други основ за боравак. У образложењу наведеног решења је оцењено да је подносилац дошао из сигурне треће државе, будући да је на путу од Републике Кубе до Републике Србије боравио у Републици Румунији и Републици Црној Гори и да се због тога не може сматрати да је подносилац захтева избеглица, нити лице коме се може доделити супсидијарна заштита.

Подносилац уставне жалбе је против наведеног првостепеног решења изјавио жалбу, која је усвојена решењем Комисије за азил број АЖ 17/10 од 5. новембра 2010. године. Другостепени орган је поништио првостепено решење, јер је утврдио да подносиоцу није омогућено да оствари право на копију записника са усмене расправе одржане 24. августа 2010. године, чиме је повређен члан 70. Закона о општем управном поступку. Такође је указано да првостепени орган није имао у виду чињеницу да се у погледу налога за напуштање Републике Србије има применити Закон о странцима, јер је донет касније, а одредба члана 42. став 4. тог закона садржи другачије решење од оног које је садржано у Закону о азилу и омогућава подносиоцу захтева да на територији Републике Србије остане до правноснажног окончања поступка по његовом захтеву за азил.

Решењем Министарства унутрашњих послова – Одсек за азил број 03/9-26-512/10 од 6. децембра 2010. године, донетог у поновном поступку, одбачен је захтев [REDACTED], којим је тражио азил у Републици Србији и наложено је подносиоцу да у року од три дана од дана правноснажности решења напусти Републику Србију, уколико нема други основ за боравак. Првостепени орган је оценио да захтев за азил треба одбацити, сагласно члану 33. став 1. тачка б) Закона о азилу, будући да је подносилац дошао у Србију преко Републике Црне Горе и Републике Румуније, које представљају „сигурне треће државе“, одређене Одлуком о утврђивању листе сигурних држава порекла и сигурних трећих држава, а није имао никаквих проблема за време

боравка у Црној Гори и Румунији, нити је у поступку доказао да те земље за њега нису сигурне.

Подносилац је против наведеног решења изјавио жалбу, у којој је навео да првостепени орган није утврдио да ли у Републици Румунији и Републици Црној Гори постоје услови за остваривање права на азил, односно да ли би те земље осигурале могућност подношења захтева за азил, нити је имао у виду чињеницу да је подносилац тек у Републици Србији сазнао за постојање института азила. Такође је навео: да су у конкретном случају испуњени услови да се усвоји захтев за азил, јер се тражилац азила налази ван земље порекла, коју је напустио због прогона од стране кубанских власти; да је у средњој школи делио плакате против режима Фидела Кастра, због чега је био пребачен у другу школу –поправни дом, а последица тих догађаја је избацивање подносиоца из „општинских структура комунистичке партије Кубе“; да је на факултету наставио „антирежимске и антикомунистичке активности“, због чега је 2009. године избачен са факултета; да га је „полиција више пута тражила, те је напустио Кубу плашећи се евентуалних проблема“.

Комисија за азил је решењем број АЖ 17/10 од 10. фебруара 2010. године одбила као неосновану жалбу подносиоца изјављену против решења Министарства унутрашњих послова – Одсек за азил број 03/9-26-512/10 од 6. децембра 2010. године, налазећи да је првостепени орган решење донео у складу са законом и да је правилно применио одредбу члана 33. став 1. тачка б) Закона о азилу.

Одлучујући о тужби подносиоца уставне жалбе, Управни суд је, на седници одржаној 14. децембра 2011. године, пошто је оценио наводе тужбе, одговор туженог органа, као и целокупне списе предмета ове управне ствари, донео оспорену пресуду У. 3555/11, којом се тужба одбија као неоснована. По оцени Управног суда, правилно је поступио тужени орган када је одбио жалбу тужиоца изјављену против решења првостепеног органа, јер је у поступку који је претходио доношењу тог решења утврђено да је тражилац азила пре доласка у Републику Србију боравио у сигурним трећим државама, као и околности у вези са могућношћу тражиоца азила да у тим земљама траже азил. Тај суд је истакао да је реч о државама које су на основу члана 2. Закона о азилу Одлуком Владе број 110-5055/09 од 17. августа 2009. године сврстане у сигурне треће државе, као и да постоји могућност да се у тим земљама поднесе захтев за азил. Суд је даље навео да је ценио наводе тужбе које је тужилац износио и у жалби, па је нашао да су исти неосновани из довољних и правно ваљаних разлога изнетих у образложењу побијаног решења од стране туженог органа, а тужилац уз тужбу није доставио ни један доказ, нити је у тужби изнео неки доказ или разлог на основу кога би се могло закључити да би у некој од наведених земаља тражилац азила био изложен прогону, мучењу, нељудском или понижавајућем поступку или ризику враћања у државу у којој би његов живот, безбедност или слобода били угрожени или да су за њега несигурне из неког другог разлога који би искључио примену члана 33. став 1. тачка б) Закона о азилу. Суд је, такође, навео да је одлучивао без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, у складу са одредбом члана 33. став 2. Закона о управним споровима. Управни суд је, полазећи од наведеног, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима одлучио као у диспозитиву оспорене пресуде.

Решењем Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Полицијска управа за град Београд – Управа за странце број 26.2-2-154/12 од 29. фебруара 2012. године подносиоцу уставне жалбе је отказан привремени боравак у Републици Србији и наложено да напусти њену територију у року од десет дана од дана уручења решења, а најкасније 10. марта 2012. године, с обзиром на то да је захтев

за азил подносиоца правноснажно одбачен, а исти нема други валидан основ за боравак на територији Републике Србије.

4. Одредбама Устава на чију повреду се указује у уставној жалби утврђено је: да свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега (члан 32. став 1.); да странац који основано страхује од прогона због своје расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности или припадности некој групи или због својих политичких уверења, има право на уточиште у Републици Србији, као и да се поступак за стицање уточишта уређује законом (члан 57. ст. 1. и 2.).

Одредба члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода је по својој садржини истоветна одредби члана 32. став 1. Устава Републике Србије, па је Уставни суд постојање повреде права на правично суђење ценио у односу на наведену одредбу Устава.

За одлучивање о овој уставносудској ствари од значаја су и следеће одредбе закона:

Чланом 2. Закона о азилу („Службени гласник РС“, број 109/07) одређено је значење које имају основни појмови коришћени у овом закону, па се, поред осталог, сигурном трећом државом сматра држава са листе коју утврђује Влада, која се придржава међународних начела о заштити избеглица садржаних у Конвенцији о статусу избеглица из 1951. године и Протоколу о статусу избеглица из 1967. године, у којој је тражилац азила боравио или кроз коју је пролазио, непосредно пре доласка на територију Републике Србије и у којој је имао могућност подношења захтева за азил, у којој не би био изложен прогону, мучењу, нељудском или понижавајућем поступку или враћању у државу у којој би његов живот, безбедност или слобода били угрожени.

Одредбама члана 6. став 1. наведеног закона разрађено је начело забране протеривања или враћања лица против његове воље на територију где би његов живот или слобода били угрожени због његове расе, пола, језика, вероисповести, националности, припадности одређеној друштвеној групи или политичких ставова. Одредба става 1. овог члана Закона неће се примењивати на лице за које се основано може сматрати да угрожава безбедност земље или које је правоснажном пресудом осуђено за тешко кривично дело, због чега представља опасност за јавни поредак (став 2.). Независно од одредаба става 2. члана 6. Закона, ниједно лице не сме бити протерано или против његове воље враћено на територију на којој постоји ризик да ће бити подвргнуто мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању (став 3.).

Сагласно одредбама члана 19. став 1. наведеног закона, поводом захтева за азил и престанка тог права, у првом степену поступак води и све одлуке доноси надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Канцеларија за азил). У другом степену по жалбама на одлуке Канцеларије за азил одлучује Комисија за азил, састављена од председника и осам чланова које именује Влада на период од четири године. Председник и чланови Комисије, поред осталог, морају бити дипломирани правници, који имају најмање пет година радног искуства у струци и познају прописе из области људских права (члан 20. ст. 1. и 3.).

Одредбама члана 33. став 1. тачка б) истог закона прописано је да ће Канцеларија за азил одбацили захтев за азил без испитивања да ли лице које тражи азил испуњава услове за признавање азила, ако утврди да је лице које тражи азил дошло из сигурне треће државе, осим ако докаже да за њега није сигурна. Сагласно ставу 2. тог члана Закона, пре доношења решења којим одбацује захтев за азил, Канцеларија за азил

ће испитати странца на све околности које искључују разлоге за одбацивање захтева за азил из става 1. овог члана.

Одлуком о утврђивању листе сигурних држава порекла и сигурних трећих држава („Службени гласник РС“, број 67/09) број 110-5055/09, коју је донела Влада на седници одржаној 17. августа 2009. године, утврђене су листе сигурних држава порекла и сигурних трећих држава, које чине саставни део Одлуке. Међу сигурним трећим државама у Одлуци се наводе Република Црна Гора и Република Румунија.

Одредбама члана 33. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09) прописано је: да у управном спору суд решава на основу утврђених чињеница на одржаној усменој јавној расправи (став 1.); да суд решава без одржавања усмене расправе, само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, или ако странке на то изричито пристану (став 2.); да је суд обавезан да посебно наведе разлоге због којих није одржао усмену расправу (став 3.). Сагласно одредби члана 43. став 1. наведеног закона, када нађе да оспорени управни акт треба поништити, суд ће пресудом решити управну ствар, ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то, а таква пресуда у свему замењује поништени акт (спор пуне јурисдикције).

5. Подносилац уставне жалбе сматра да је Управни суд био дужан да одржи усмену расправу и да се „оглушио о захтев да спор реши у пуној јурисдикцији“, а да су наведена пропуштања суда довела до повреде „основног смисла и принципа управног спора – расправног начела“ и права на правично суђење зајемченог чланом 32. став 1. Устава.

Испитујући наводе и разлоге уставне жалбе са становишта означеног права, Уставни суд је најпре констатовао да је Управни суд, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима, решио предмет спора без одржавања усмене расправе, оцењујући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Уставни суд је утврдио да је у поступку одлучивања о захтеву подносиоца уставне жалбе којим је тражио азил у Републици Србији, одржана усмена расправа пред надлежним управним органом на којој су утврђиване чињенице од значаја за одлучивање и да је, сагласно одредби члана 33. став 1. тачка б) Закона о азилу, захтев подносиоца одбачен као очигледно неоснован. Наведеном одредбом Закона је прописано да ће захтев за азил бити одбачен без испитивања да ли лице које тражи азил испуњава услове за признавање азила, ако се утврди да је лице које тражи азил дошло из сигурне треће државе, осим ако докаже да за њега није сигурна. Уставни суд је даље утврдио да је подносилац на путу до Србије боравио у Републици Црној Гори и Републици Румунији, које се налазе на листи сигурних трећих држава, која је утврђена Одлуком Владе, сагласно члану 2. Закона. Уставни суд је, такође, утврдио да подносилац на усменој расправи, нити касније у току поступка, није изнео ниједан разлог који би указивао на то да нека од наведених држава за њега није сигурна. Полазећи од тога да је надлежни управни орган, сагласно ставу 2. члана 33. Закона, утврдио да не постоје околности које у конкретном случају искључују разлог за одбацивање захтева за азил, а имајући у виду да оспорена пресуда садржи разлоге за одлуку Управног суда да не одржи јавну расправу, Уставни суд оцењује да нема основа за тврдњу подносиоца да су му одлучивањем Управног суда без јавне расправе повређене процесне гаранције права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава. Уставни суд налази да није од утицаја на одлучивање суда тврдња подносиоца уставне жалбе да није знао за постојање института азила до доласка у Србију, посебно имајући

у виду да подносилац уставне жалбе има могућност да у Републици Црној Гори, односно Републици Румунији поднесе захтев за азил, о коме ће надлежни органи тих држава одлучивати у складу са националним правом и међународним уговорима.

У погледу навода уставне жалбе да се Управни суд није изјаснио о захтеву подносиоца да одлучи у спору пуне јурисдикције, Уставни суд указује да суд, сагласно одредби члана 43. став 1. Закона о управним споровима, може одлучивати у спору пуне јурисдикције када нађе да оспорени управни акт треба поништити, а природа ствари и утврђено чињенично стање пружају поуздан основ за доношење пресуде. Полазећи од тога да је оспореном пресудом Управног суда одбијена тужба као неоснована, суд се самим доношењем такве пресуде одредио и према наведеном захтеву подносиоца, оцењујући да побијаним управним актом није повређен закон на штету подносиоца.

Полазећи од свега наведеног, Уставни суд је оценио да је оспорена одлука образложена, да се заснива на уставноправно прихватљивој примени материјалног права и да задовољава захтеве правичности из члана 32. став 1. Устава.

6. Подносилац уставне жалбе, такође, сматра да је у оспореној пресуди погрешно примењена одредба члана 33. став 1. тачка б) Закона о азилу и да Управни суд није имао у виду природу института азила, нити чињенице и доказе потребне за одлучивање о праву на уточиште. По мишљењу подносиоца, Управни суд је погрешним тумачењем концепта сигурне треће земље и пропуштањем да размотри основаност његовог захтева за азил, ускратио подносиоцу право да добије уточиште у случају основаног захтева.

Оцењујући основаност навода уставне жалбе са становишта означеног права зајемченог чланом 57. Устава, овај суд је најпре констатовао да се наведеном одредбом Устава гарантује право на уточиште у Републици Србији странцу који основано страхује од прогона због своје расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности или припадности некој групи или због својих политичких уверења и да се поступак за стицање уточишта уређује законом. Уставни суд је, такође, констатовао да је Законом о азилу, не само доследно спроведено начело забране протеривања или враћања утврђено Уставом и Женевском конвенцијом о статусу избеглица, већ је обезбеђена додатна заштита прописивањем да ниједно лице не сме бити протерано или против његове воље враћено на територију на којој постоји ризик да ће бити подвргнуто мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању (члан 6. став 3.). Овакво законско решење омогућава ширу заштиту, која се гарантује чланом 3. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, према коме нико не сме бити подвргнут мучењу, или нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању и у складу је са ставом Европског суда за људска права. Тај суд је, наиме, „и поред исказаног разумевања за тешкоће с којима се суочавају државе када штите своје друштво од терористичког насиља, на становишту да Конвенција забрањује мучење у апсолутном смислу, независно од понашања жртве. Зато се увек преиспитује одговорност државе која је протерала станца у државу у којој он може бити изложен мучењу. Без обзира на то колико су опасне или непожељне активности таквог појединца, оне не могу бити основ за протеривање“ (пресуда у предмету *Chahal* против Уједињеног Краљевства, број 22414/93 од 15. новембра 19996. године).

Полазећи од наведеног, Уставни суд је испитивао да ли су у поступку који је претходио уставној жалби подносиоцу уставне жалбе пружене довољне гаранције да у државама у којима је боравио на путу до Републике Србије неће бити изложен ризику од мучења, деградирајућег или нечовечног поступања и да ће његов захтев за азил бити размотрен у поступку који је у складу са законом и међународним уговором. Уставни суд констатује да је важећим Законом о азилу, који је почео да се

примењује 1. априла 2008. године, Република Србија прихватила концепт сигурне треће државе, којом се сматра држава са листе коју утврђује Влада, која се придржава међународних начела о заштити избеглица садржаних у Конвенцији о статусу избеглица из 1951. године и Протоколу о статусу избеглица из 1967. године, у којој је тражилац азила боравио или кроз коју је пролазио, непосредно пре доласка на територију Републике Србије и у којој је имао могућност подношења захтева за азил, у којој не би био изложен прогону, мучењу, нељудском или понижавајућем поступку или враћању у државу у којој би његов живот, безбедност или слобода били угрожени (члан 2. Закона). Уставни суд, такође, констатује да је одредбом члана 5. Закона предвиђено да надлежни органи Републике Србије сарађују са УНХЦР-ом у спровођењу његових активности у складу са његовим мандатом.

По оцени Уставног суда, наведене одредбе Закона упућују на закључак да се листа сигурних трећих држава, поред осталог, формира и на основу извештаја и закључака Канцеларије Високог комесаријата за избеглице. Такође, овај суд оцењује да извештаји те организације доприносе кориговању поступања надлежних органа Републике Србије у примени Закона о азилу, у том смислу да се захтев за азил неће одбацити иако лице долази из сигурне треће државе која је на листи Владе, уколико та држава поступак азила примењује на начин супротан Конвенцији. С тим у вези, Уставни суд указује да је Европски суд за људска права у предмету *М.М.С. против Белгије и Грчке* (број 30696/0, пресуда од 21. јануара 2011. године) утврдио и одговорност Белгије за повреду права из члана 3. Европске конвенције, јер је оценио да постојање закона и приступање међународним уговорима није само по себи довољно да обезбеди заштиту од ризика злостављања, у ситуацији кад поуздани извори сведоче да се у пракси поступа супротно принципима Конвенције. Тај суд је закључио да су на основу бројних извештаја Високог комесаријата за избеглице и недвосмисленог апела упућеног министру надлежном за послове имиграције, белгијске власти знале или су морале знати да нема гаранција да ће захтев тражиоца азила бити озбиљно размотрен од стране грчких власти. Будући да је у конкретном случају реч о општепознатој ситуацији, тражилац азила није требало да сам сноси сав терет доказивања, јер да су белгијске власти утврдиле на који начин се у Грчкој примењују прописи о азилу, оне би морале закључити да су ризици са којима би се могао суочити тражилац азила довољно реални и индивидуализовани. Закључак суда у овом предмету је да протеривање у државу чланицу може повлачити одговорност државе за повреду члана 3. Конвенције, ако има основа за уверење да ће тражилац азила бити суочен са стварним ризиком од мучења, деградирајућег или нечовечног поступања, те је обавеза државе да се у таквом случају уздржи од изручивања тог лица.

Уставни суд, међутим, указује да је Европски суд за људска права у предмету *Т.И. против Уједињеног Краљевства*, број 43844/98 одбацио представку подносиоца и нагласио да право на политички азил није садржано ни у Конвенцији, нити у Протоколима уз Конвенцију и да функција тог суда није да разматра захтеве за азил или да надзире поступке држава уговорница у погледу испуњавања њихових обавеза из Женевске конвенције о статусу избеглица. Даље је оцењено да се држава не може аутоматски ослонити на обавезе других држава преузете Даблинском конвенцијом, чија је потписница и Немачка и да је основно питање које тај суд треба да размотри да ли постоје икакве делотворне заштитне процедуре које штите подносиоца захтева за азил од удаљавања из Немачке и враћања у Шри Ланку. Тај суд је закључио да постоји вероватноћа да ће нови захтев подносиоца за азил у Немачкој бити одбачен, али да нема основа за уверење да у Немачкој не би били размотрени нови докази подносиоца.

Уставни суд је, полазећи од чињеница утврђених у поступку који је претходио уставној жалби, а имајући у виду оцену овог суда у погледу навода о повреди права на правично суђење, утврдио да су у поступку одлучивања о захтеву подносиоца уставне жалбе за азил испитиване околности које су могле довести до тога да се искључи одбацивање захтева као очигледно неоснованог и да подносилац уставне жалбе у том поступку није истицао разлоге на основу којих се могао извести закључак да Република Црна Гора или Република Румунија за њега не представљају сигурне државе. Уставни суд је стога оценио да оспореном пресудом Управног суда подносиоцу уставне жалбе није повређено ни право на уточиште зајемчено чланом 57. Устава.

Полазећи од свега наведеног, Уставни суд је, сагласно одредби члана 89. став 1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, број 109/07 и 99/11) у целини одбио као неосновану уставну жалбу изјављену против пресуде Управног суда У. 3555/11 од 14. децембра 2011. године, одлучујући као у тачки 1. изреке.

7. Уставни суд је, сагласно одредбама члана 56. став 3. и члана 86. Закона о Уставном суду, у тачки 2. изреке одбацио предлог за одлагање извршења решења Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Полицијска управа за град Београд – Управа за странце број 26.2-2-154/12 од 29. фебруара 2012. године, с обзиром на то да је донео коначну одлуку о уставној жалби. Поред наведеног, Уставни суд констатује да се у поступку по уставној жалби може, до доношења одлуке о уставној жалби, одложити извршење само оног појединачног акта или радње против којих је изјављена уставна жалба.

8. Такође, Уставни суд је, сагласно одредби члана 49. став 2. Закона о Уставном суду, одлучио да ову одлуку објави у „Службеном гласнику Републике Србије“, имајући у виду значај који има за заштиту Уставом гарантованих људских права и грађанских слобода.

9. С обзиром на изложено, Уставни суд је, на основу одредаба члана 426 став 1, члана 45. тачка 9) и члана 46. тачка 3) Закона о Уставном суду, као и члана 84. Пословника о раду Уставног суда („Службени гласник РС“, бр. 24/08, 27/08 и 76/11), донео Одлуку као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

ЗА ТАЧНОСТ ОТПРАВКА:

MS